

Tysk selvransaking.

München i august.

Den fullstendige erkjennelse av den bitre sannhet er det sjelden en støter på i Tyskland. Jeg har snakket med talløse mennesker, med vaskekone, med arbeideren og med arbeidsgiveren, med den aldrende borgerlig enke og med hustruen til en industrimann som amerikanerne har arrestert. Alle som en kom med unnskyldninger, forsøkte forklaringer. Det samme gjelder de embetsmenn som på amerikanernes bud er gjeninntredt i embeter eller som har fått nye oppdrag i sivilforvaltningens mangfoldige ledd. Bare en eneste gang i de uker jeg har reist fra landsdel til landsdel har jeg støtt på en oppfatning som kan avtvinge respekt og gi næring til håp om at det er grobunn for det Tyskland som hele verden håper på skal kunne leve videre som en aktet og fredelig nasjon, et fedreland for sine sønner og døtre, som de skal kunne elske og ære som et hvert fritt folk vil gjøre det.

Professor dr. Hans von Eckhardt som inntil 1933 var knyttet til universitetet i Heidelberg, har formulert sine tanker slik i innledningen til et foredrag som jeg fikk høve til å lese i manuskript:

„Det er skjedd. Tyskland er fra det tredje rikes stude revet i avgrunnen, berøvet sitt gode navn og enhver anseelse, det har vært prisgitt den mest grufulle ødeleggelse, det har måttet tåle uerstattelige kulturverdiers ødeleggelse, det har måttet gjennomleve fryktelige bombeangreps rødsler, og landet må sørge over millioner av unge menn, det må gråte over kvinner og barn, og landet ligger der, æreløst, fullstendig forarmet og demoralisert, uten framtid, uten håp og tro.

Det som er skjedd på dets nådeløst grusomme tyranners bud, vil bli forbannet av senere slektledd, og det å være tysker betyr i dag å være medskyldig i de frykteligste forbrytelser som verdenshistorien kjenner.

A bøye unna denne bitre erkjennelse ville være feighet, det vilie betegne en videre uverdighet og uærlighet. Derfor må det være hvermanns bud som ikke vil slåss i hartkorn med gemene massemor-

dere og forbrytere å se sannheten i øynene:

Tyskland må finne seg i tapet av sin suverenitet. Det har for lang tid framover tapt retten til en ærefull plass blant verdens kulturstater. Det må begripe at det ikke har vært gjenstand for erobrerens vold, men at dets ille førte hærs eksempellose nederlag er den unngåelige konsekvens av en politikk som trodde at makt er rett, og at vilkårlighet er en forsynets lov, at menneskeilighet er et fantasifoster og sedelighet er den betenkingsfri handlingens objekt og at kristendommen er et tidsfenomen som var å overvinne.

Tyskland har vist sin manglende evne til å styre seg selv og til å råde over andre staters og folks skjebne.

Den politiske fallitt er fullstendig, det tyske rikets moralske sammenbrudd totalt. Det tyske rike er av samvittighetsløse demagoger, forbrytere og hyklere blitt korrumpert så raffinert som tenkes kunne. Dets sjel er forgiftet, massenes fornemmelse av skilnaden på godt og ondt er tiltattgjort, rikstankens høyhet er skjendet, og — man må ærlig innrømme det — en politisk regenerasjon er blitt umulig for et rum tid . . .”

Professor von Eckhardt hevder at det tyske folk frivillig må gaa avkall på sin statssuverenitet, for en kan begynne å bygge opp den åndelige fornyelse i folket som er den siviliserte verdens krav til nasjonen i dag.

For å gi grunnlag for en erkjennelse av dette i alle lag av folket hevder han at det er nødvendig å kunnngjøre hvor uhyrlig det tredje rikes forbrytelser er og prege de i alle tyskeres, særlig i den oppvoksende slekts sinn i alle enkeltheter. Det tyske folk skal vite hva som er gjort mot utallige tyskere og millioner mennesker av andre nasjoner i deres land. I denne retning må tyskerne ikke spares for noe.

Okkupasjonen av Tyskland er blitt en uomgjengelig nødvendighet i verdenspolitikken.

I sitt foredrag tar professor von Eckhardt avstand fra militarismen — han går så langt som til å hevde at alene talen om den neste krig som den gjerne høres mann om mann imellom — særlig blant offiserer som leker med tanken om at det vil oppstå spenninger mellom vestmaktene og Sovjetunionen — må være gjenstand for den fornuftige tyskers skarpeste opposisjon.

Han tar her sikte på å kvele fødselen den omseggrípene tendens til å splitte folket i meningsgrupper i forholdet til de fire okkuperende makter.

På bakgrunn av sin erkjennelse tar så professoren til orde for Tysklands gjenreisning som kulturstat — med ettertrykk på kultur. Men han ville ikke være tysker om han ikke i samme åndedrett hevdet at Tyskland må gjenoppstå ikke som et „sanctum Imperium” men som en skoledannende, forbilledlig stat som skulle være forløperen for „Europas forente stater” !!

En så vidtgående erkjennelse som professor von Eckhardts finner en ikke hos mange andre tyskere, enn ikke hos dem som nå etter nederlaget er kommet til rors igjen på bakgrunn av at de spilte en politisk rolle i tiden før 1933.

I ministerrresident Fritz Schäfer som i dag fører forsetet i Bayerns femte mann sterke sivile regjering, lærte jeg å kjenne en konservativ politiker som nok tok